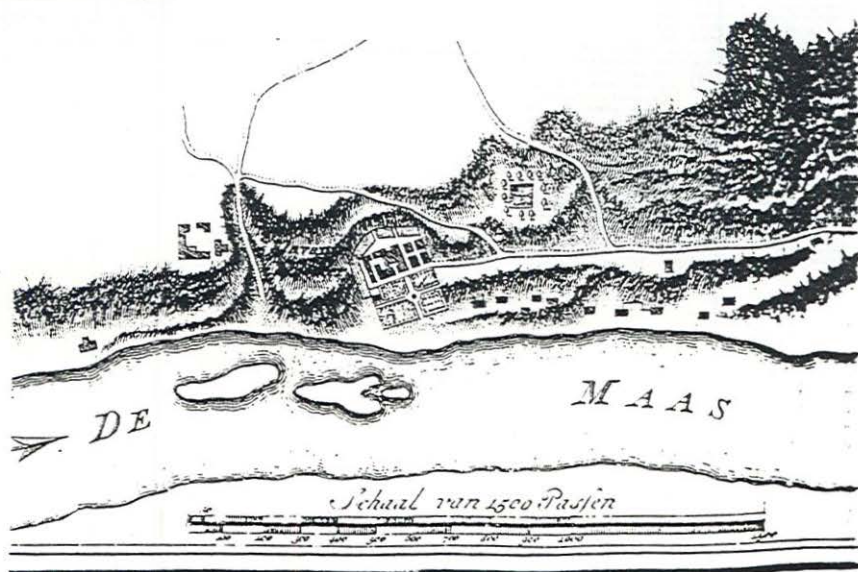

Drukwerk

NEDERLAND 65

ZUID

De mergelgrotten van Vechmaal herbergen zeldzame vleermuizen

HEERS. De mergelgrotten van Vechmaal zijn niet alleen geografische buitenbeentjes. Zij bieden tijdens de wintermaanden onderdak aan een aanzienlijke kolonie vleermuizen. Sinds 1985 duiken Julien Dahlen en Pierre Olfers regelmatig op in de grotten van Vechmaal om vleermuizen te tellen. Beide zijn vrijwilligers van «Natuurreservaten V.Z.W.»

Julien Dahlen: «Het gaat hier niet om natuurlijke grotten maar om groeven die door toedoen van de mens zijn ontstaan. Vanaf het midden van de 19de eeuw zijn hier mensen bezig geweest met het ontgraven van mergelblokken. De groeven van Vechmaal liggen afgezonderd van deze van Zichen-Zussen-Bolder. Dit komt goed uit voor het overwinteren van de vleermuizen die 's winters in de buurt rondsladderen.»

Pierre Olfers: «De groeven tellen een grote kolonie bestaande uit een groot aantal soorten vleermuizen. Het grote aantal groeven, 's in totaal, met de meerdere ingangen en hiervan de oortraak. De aanwezigheid van water in de groeven is ook een pluspunt om bepaalde soorten aan te trekken. Vandaar de grote aanwezigheid van de water-vleermuis in Vechmaal. De omgeving is ook belangrijk, in de zomer leven de vleermuizen in de bossen en gebouwen, 's winters doen ze hun winterslaap in de grot. Ook het microklimaat in de groeve bepaalt of de vleermuizen zich er goed voelen.»

Is de populatie in de Vechmaalse groeven zo onzekerlijk?

Julien Dahlen: «Wij tellen vorig jaar 163 exemplaren, hiermee scoren wij een record. Sinds 1943 zijn er jaarlijks tellingen geweest maar nooit zijn er zoveel geteld. In 1949 waren er 160 maar enkele jaren 50 en begin jaren '70 waren ze bijna verdwenen. In deze jaren zijn er heel wat soorten uit onze tauna verdwenen. Misschien

waren de tellingen toen niet erg nauwkeurig, maar de gestadige toename de laatste jaren valt niet te ontkennen.»

Pierre Olfers: «Het aantal vleermuizen in de Vechmaalse groeven is in verhouding veel meer dan in de andere. In Zichen-Zussen-Bolder is het gemiddeld wel 20 maal zo groot en hier leiden we vorig jaar een 200 vleermuizen.»

Welke soorten vleermuizen vindt u in de groeven?

Julien Dahlen: «In Vechmaal komen er negen soorten voor. Nummer één is de water-vleermuis, gevolgd door de noord-vleermuis. Daarnaast zijn er zeldzamer exemplaren als de grote zaai, de mees, de grootoor, de tranenstaart, de vale. De dwarsoor komt om de 10 jaar eens op bezoek maar de laatste jaren is hij niet meer gezien zodat men aanneemt dat hij zo goed als uitgestorven is. Een specialist voor Vechmaal was de «langoor vleermuis» of de «beemseenvleermuis».

Pierre Olfers: «Deze vleermuis was tot dit jaar een unicum voor Limburg. Te Hoeyvaarden vond men af en toe een exemplaar maar Vechmaal was zijn vertrouwde stek. Enkele dagen geleden hebben wij echter ook een exemplaar in Zussen opgemerkt.»

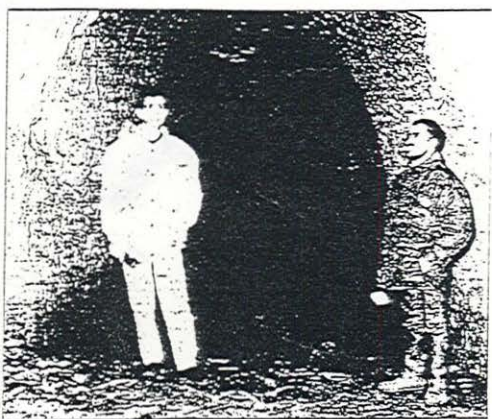
Pierre Olfers: «Deze vleermuis is een bosbewoner die in de zomer in hollen bomen huist. Door zijn zeldzaamheid is niets van zijn levenswijze bekend. Opmerkelijk is dat ze 's winters wel in Zichen-Zussen-Bolder rondsladdert maar niet in de groeven overwintert. In de Nederlandse groeven daarente-

gen zoekt hij wel regelmatig een winterslaap op.»

Wat zijn de grootste gevaren voor de vleermuizen?

Julien Dahlen: «Voor Vechmaal is het zeker het wantrouwen van de bewoners van de groeven tegenover ons. Van het gemeentebestuur en zeker van burgemeester Dewulf ondervinden wij veel slecht. In de privé-groeven blijven wij echter ongehinderd. Dit is enigszins te begrijpen. Groeven trekken veel nieuwsgierigen die niet altijd zorgvuldig met de natuur omgaan. Beropen (dit zijn mensen die als hobby hebben om zoveel mogelijk groeven en grotten te doorlopen) verbrand vaak vleermuizen door hun sterke buitenlampen. De minste opwarming naast de vleermuis uit zijn winterslaap en dat betekent vaak de dood. Ook jurgendproeven en vandaan ronten veel schade aan. Wanneer de groeven aan onze vereniging verpacht worden staan wij in voor het onderhoud en de controle en kunnen de eigenaars zo beide oren slapen. Voor de groeven van Vechmaal zou dit betekenen hun onzekere ligging en rijke flora en fauna die ze herbergen, een onoscandale bijdrage zijn tot het behoud van een unieke natuur in Zuid-Limburg.

J.R.

Voor Julien Dahlen en Pierre Olfers hebben de groeven van Vechmaal geen geheimen meer. (Foto J.R.)

U I T N O D I G I N G

Op vrijdag 22 februari 1991 is er weer een ledenavond. Hierbij willen wij U uit nodigen tot het deelnemen aan deze avond.

De invulling van de avond bestaat uit een lezing van de heren T.Breuls en B.Huls en heeft als titel meegekregen: "Verslag inventarisatie privé-kuilen van Zichen en Zussen".

De organisatoren van deze avond hebben ons op het hart gedrukt, dat zij om stipt 20.00uur beginnen. Dus geen Maastrichts kwartiertje zoals gewoonlijk.

De lezing zal gehouden worden in de aula van de Rijksbasisschool te Zichen (zie kaart/plattegrond).

SOK-Mededelingen I6 zal over dit thema gaan en is omvangrijker dan normaal.

Hieronder volgt een korte routebeschrijving voor mensen die geen kaart kunnen lezen.

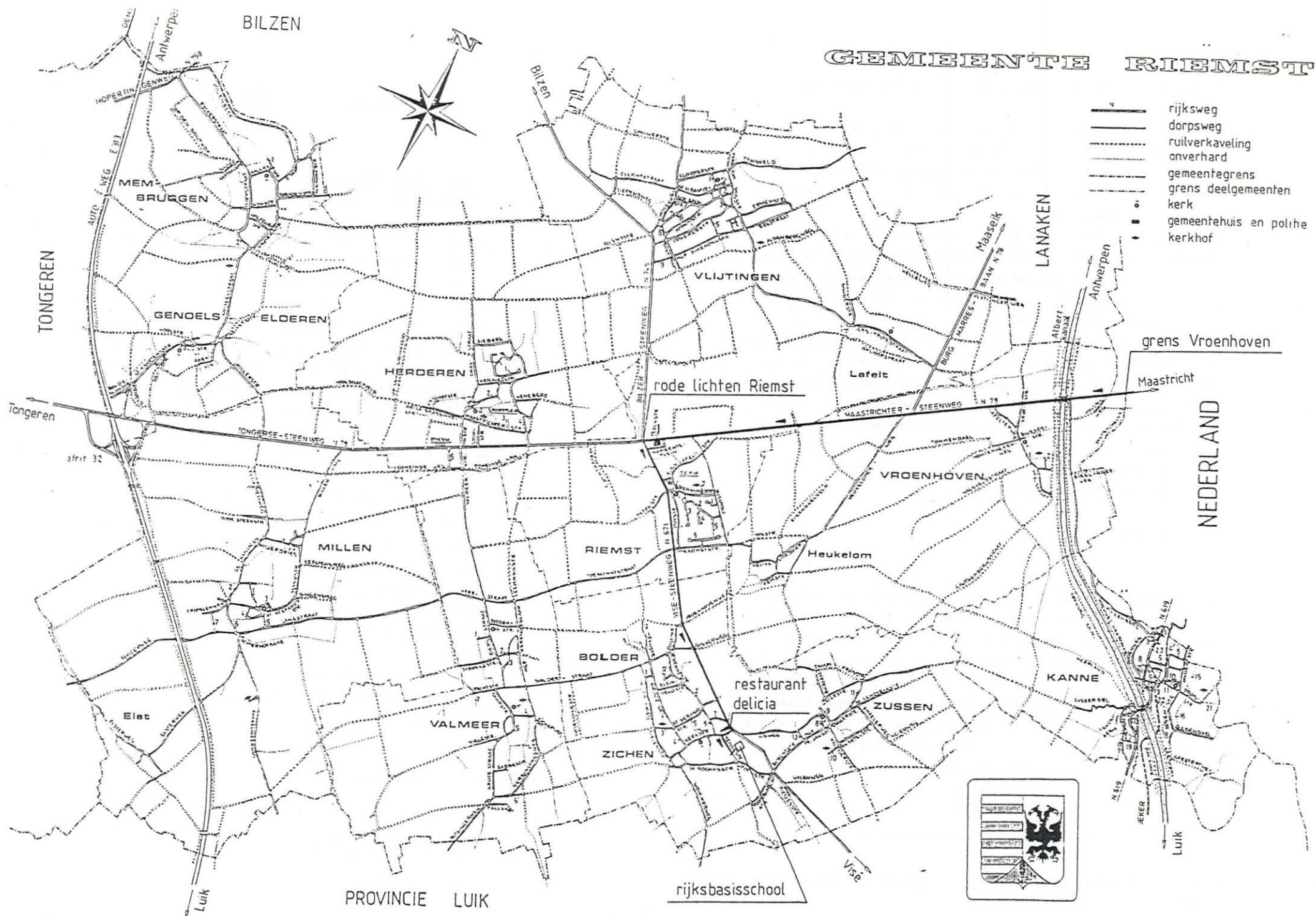
Vanuit Maastricht richting Vroenhoven-Tongeren. Bij de stoplichten (op kruispunt Riemst) links af. Weg volgen tot in Zichen-Zussen-Bolder, bij restaurant (friture) Delicia rechts af, dan 1e straat (Mennestraat) links. Na 200 meter aan de linkerkant auto parkeren op schoolplein.

Er zijn geen mogelijkheden om te reizen per Openbaar Vervoer. Mensen zonder auto zullen moeten overleggen met autobezitters.

De avond wordt georganiseerd onder auspiciën van de SOK en de Heemkundevereniging Sint-Servaes.

Namens de studiegroep,

J. Silvertant; ledenactiviteiten SOK.

Verslag van de ledenavond van vrijdag 23 november jongstleden

De avond werd nagenoeg bijna geheel ingenomen door de lezing van Dhr.Schaap van het Studiecentrum voor Prehistorische Kunst. De lezing behandelde een reeks van gebieden in het Tassili-gebied in Noord-Afrika waar veel prehistorische rots-en grot-tekeningen te vinden zijn.

Het belang van de Tassili en haar rotskunst kan als volgt worden samengevat: er zijn 400.000 schilderijen en graveringen; ze staan artistiek op een hoog peil; er is een enorme variëteit aan onderwerpen en stijlen; de schilderijen zijn zeer goed bewaard gebleven en ze bestrijken een heel lange periode.

Er zijn schilderijen en ook graveringen van verschillende culturen zoals onder meer jagers-verzamelaars, herders of anderen. Ze zijn uit uiteenlopende perioden afkomstig o.a. uit epi-paleolithicum, neolithicum, kopertijd, bronstijd, ijzertijd, tot heden.

Het Studiecentrum van Dhr.Schaap organiseert reizen naar dit gebied, maar ook naar andere gebieden met rots-en grotkunst.

Voor meer informatie kunt U terecht bij:

STUDIECENTRUM VOOR PREHISTORISCHE KUNST

Notenborg 46

6228 CX Maastricht

tel.043-616193

Na de lezing van Dhr.Schaap hield T.Breuls nog een dia-vertoning over de bouwwerkzaamheden in de St.Pietersberg. Hij deed dit met behulp van zijn eigen materiaal, maar ook dat van L.Walschot en O.Hensing.

Helaas liet de tijd het niet toe, dat anderen hun meegebracht materiaal konden tonen.

Hierbij wil ik van de gelegenheid gebruik maken om, indien U iets wilt tonen en er zeker van wilt zijn dat dit ook kan, een briefje te sturen of even te bellen naar: J.Silvertant; ledenactiviteiten SOK

Jacob Canisstraat 2-H

6521 HL Nijmegen

tel.080-222695

- a d v e r t e n t i e -

GEZOCHT: De originelen van: - Van Pötsjestoete en Ratnakke (Gids van de mergeltentoonstelling),

- Wat er over blijft van de St.Pietersberg (gerealiseerd door H.Tilly),

- Ons Krijtland Zuid-Limburg III (nr.71 mededelingen KNNV 1976).

Als gevolg van waterschade zijn bovenstaande exemplaren verloren
gegaan.

Wie kan mij zeggen waar ze verkrijgbaar zijn of wie kan ze mij
bezorgen?

JAN-PAUL VAN DER PAS

Vauwerhofweg 3

6333 CB Schimmert

tel.04404-1600

Voor de snelle beslissers:

Er zijn nog enkele oudere exemplaren van SOK-Medelingen te verkrijgen:
te bestellen bij (uitsluitend schriftelijk)

Het Publicatiebureau Natuurhistorisch Genootschap

Groenstraat 106

6074 EL Melick

De volgende exemplaren zijn nog aanwezig:

SOK-Medelingen	nr. 6	dec.1984	8 ex.
"	"	nr. 7	juni 1985 2 ex.
"	"	nr. 9	juli 1986 10 ex.
"	"	nr.10	maart 1987 8 ex.
"	"	nr.11	mei 1988 2 ex.

Nummers I2 t/m I5 zijn nog voldoende aanwezig.

WIE HET EERST KOMT, WIE HET EERST MAALT!!!

- a d v e r t e n t i e -

Gezocht: Leden die een ledenavond deels willen verzorgen met hun bijdrage
of leden die constructieve ideeën hebben over de invulling van zo'n avond.

WENDT U TOT LEDENACTIVITEITEN (adres zie afzender)

Adreswijzigingen: W.Vroomen, Landvoogdstraat 77, Heerlen.

J.Orbons, Roserije 109-D, 6228 DK Maastricht, 043-618793

Nieuwe Leden: A.Claessens, Turennestraat 7, 6221 AR Maastricht, 043-251508

Afz. Ledenactiviteiten SCK

Jacob Canisstraat 2-H

6521 HL Nijmegen

Nederland